

ZOMBOR és VIDÉKE

POLITIKAI LAP.

Előfizetési árak: Egész évre 12 k., fél évre 6 k., negyed évre 3 k.
Egyes szám ára 12 fillér. — Megjelenik vasárnap és esztűrtökön.

Szerkesztőség: Zombor, Zarándok-utca 7. szám. — Telefon 58. szám.
Hirdetések árszabály szerint számítatnak. Nyílttér sora 30 fillér.

A választóijog a Házban.

Zombor, november 11.

A képviselőház mai ülésén megtörtént a korszakos nagy esemény: Andrassy Gyula gróf belügyminiszter betérjesztette a választási jog reformjára vonatkozó javaslatot.

Azon javaslat, melyet Andrassy ma benyújtott dokumentálja, hogy itt Magyarországon az államot fenntartó nemzeti elemeket illeti meg a vezetés, mely senkit ki nem zár azon jogokból, melyek minden magyar állampolgárt megilletnek.

Andrassy javaslatából legelőször is az ötlük szemünkbe, hogy ha abban nem is valósulhatott meg sokaknak az az édes álma, hogy a választójog kizárólag a magyarul irni és olvasni tudáshoz köttessék, de államférfiui tapintattal és nagy politikai okossággal van benne exponálva minden fontos momentumnál az állam nyelve és megtaláljuk benne a biztosítékot, hogy tizenkét év múlva mindenkinek, aki szavazati jogot akar nyerni, tudnia kell magyarul irni és olvasni.

Addig, míg ez az idő bekövetkezik, képviselővé nem választható az, aki nem tud magyarul; az összeíró küldöttségek tagja nem lehet az, aki magyarul nem tud; a központi bizottságok minden hirdetményüket, melyek a választásokra vonatkoznak, az állam nyelvén adják ki és emellett a nemzetiségi vidékeken azok nyelvén is; a képviselőválasztáskor a választási és szavazatszedő küldöttségek csak olyanokból állhatnak, akik magyarul tudnak; a központi választmány hirdetményeit magyar nyelven adja ki; a nemzetellenes zászlók, jelvények használata tilos. Tizenkét év múlva a magyarul irni-olvasni tudást, mint legfőbb cenzust biztosítja a 144-ik szakasz.

Amit Andrassy a pluralitásban megkoncipiált, az lehetetlenné teszi,

nemcsak hosszú, hanem örök időre, hogy a választók számát a magyarság rovására szaporítsa, mert ha maga Andrassy is az irni-olvasáshoz köti a választójogot, de a pluralitásban gondoskodik arról, hogy ha a nemzetiséget izgatók neki is fektísznek, hogy a mai analfabétákat irni olvasni megtanítsák, mindezen erőlködésekkel nem nyomhatják le azt a főlényt, melyet a magyar elem hasonló verseny által a pluralitásban meg tud magának szerezni. Irni, olvasni mindenki megtanulhat néhány év alatt, de azokat a feltételeket, melyek a pluralitáshoz vannak kötve, egy-két év alatt meg nem szerezheti. A magyarság előtt tehát nyitva marad az út, hogy a versenyt megállja és e versenyben győztes maradjon.

Ha a javaslatot és annak intézkedéseit figyelmesen végig olvassuk, tisztán áll előttünk az az indok, amely Andrassyt arra vezette, hogy a magyarság supremációját csak a pluralitás által látja biztosan megvédettnek. A pluralitás mindenkinek hozzáférhető és ezért demokratikus. Nincs olyan nemzetiségi polgár, nincs olyan szociáldemokrata, munkás, aki szorgalmával, munkájával a pluralitást meg ne szerezhetné. Tehát Andrassy javaslata senkit ki nem zár azokból a jogokból, melyeket a magyarság érdekében konstruál, csak szabad versenyre hívja fel őket.

Ma tehát a helyzet úgy áll, hogy egy oly választási rendszerből, amely a különböző aránytalan cenzusnál fogva egész Európában a legszűkebb körű volt, megtörténik az átmenet az általános szavazati jogra olyanformán, hogy minden állampolgár, aki 24 évet betöltött, birni fog szavazati joggal. És ennek dacára az átmenet nem a sötétbe való ugrás, nem a magyar nemzeti állam alapjának megrendítése, hanem egy olyan jogfelosztás, melylyel minden állampolgár belép az alkotmány

sáncái közé, de oly jogosztás keretében, amelyben az állam vezetésére elő nem készített, tanulatlan s az állam nemzeti jellege ellen felusztott tömegek nem robbanthatják fel azt az állami erőt, melyben ők is védelmet, biztonságot, szabadságot és fejlődési keretet találnak.

Ugy tudjuk, hogy a választási reformot még ebben az évben tárgyalni fogja a képviselőház. Több ízben hangoztatta Andrassy, hogy azon alapelvek érintése nélkül, melyek az intelligencia uralmát biztosítják, minden módosításhoz és célszerű változtatáshoz szívesen hozzájárul. A képviselőház külön bizottságot választott a javaslat megbirálására és ebben a bizottságban kifognak forni azok az eszmék, melyek esetleges módosításokat és változtatásokat fognak kívánni a törvényjavaslaton. A kritika szabadsága tehát nincs elzárva. A kormány nem zárkózik el az elől, hogy a javaslat, mely a nemzeti állam szempontjából fényes megoldás, még jobbá legyen.

*** Balogh Ernő — a 31-es előkészítő bizottságban.** A választási reform törvényjavaslata egy 31 tagu előkészítő bizottsághoz utaltatott. Ezen bizottságba a bácsmezei képviselők közül Balogh Ernő választatott be. Balogh Ernő a pluralis választásnak a híve.

A zombori I. önszegélyző szövetkezet.

Utóbbi időben ezen három évtized óta fennálló pénzügyi iránt a részvényesek közt a bizalom némileg megesapant. Noha Bittermann Nándor igazgató kiválása alkalmával az igazgatóság és felügyelő bizottság a legnagyobb szigorral megvizsgálta az intézet vagyonegyesítést, pénzügyi iránt, magán váltóit, kötvényeit, és mindent teljesen rendben talált.

Folyó hó 8-án rendkívüli közgyűlést tartott az intézet, melyen jelentést tett az igazgatóság az ügyek állásáról. Bittermann Nándor lebeszélte az igazgatói tisztségről; a t

még az igazgatói állás betöltése és a zálogintézet megszüntetése.

Miután megállapították, hogy a rendkívüli közgyűlés határozatképes, Késmárky Béla aligazgató megnyitotta a közgyűlést, közgyűlési elnöknek Dr. Frank Mihályt ajánlván, ki egyhangulag lett megválasztva.

A közgyűlési elnök megállapította a napirendet, minek után Dr. Gál István az intézet jogtanácsosa ajánlatára a közgyűlés egyhangulag választotta igazgatónak Késmárky Bélát és aligazgatónak Brauner Adolfot. A zálogintézetet pedig beszüntette.

Telát új kezekbe került az intézet vezetése. Késmárky Béla személyisége elég garanciát nyújt arra, hogy ezen régi intézet, az I. zombori ünegegyház szövetkezet áldásos működését mi sem zavartja.

Közönségünk pedig teljes bizalommal lehet most már az intézet iránt, amit azzal is dokumentálhat, hogy az 1909-ik évi új ciklusa még számosabban jelentkezőnek a részjegyzések, mint eddig.

A cselédkérdés megoldása.

Zombor, november 14.

Míg mi zomboriak azon veszdünk, hogy a gordiuszi csomót kibogozzuk s a verejtékes munkába körmünk is beletörök, addig Kaposvár főkapitánya egy erőteljes vágással ketté szeli a csomót s minden anként, banket kikérülésével megoldotta a cselédkérdést. Az amit mi akarunk; hatósági cselédközvetítő, cselédotthon, patronázs, mind igen üdvös eszközök a cselédkérdés sikeres megoldására, de hosszadalmasak, amit a kaposvári főkapitány tett, az rövid és azonnal ható erejű orvosság. Egy csapásra teszi lehetetlenné a közvetítők azon régi jó szokását, hogy a maguk szállította cselédot pár hét múlva helyéről kiugratják s új helyet szereznek neki csak azért, hogy a sápot jobbról is balról is bezsebelhessék, Viszont a cselédeket is meggátolja abban, hogy nyakra-főre helyet változtasson csak azért, mert régi helyén több a vixelni való padló, vagy nem tűri meg a nagysága, hogy a Führer unoka testvér állandóan a konyhán tartózkodjék.

Szinte látjuk a kíváncsiságot az a sorokat olvasó hölgyek arcán, hogy mi lehet az a c-oszaszer, mellyel a cselédmizeriákat ilyen pompásan lehet megorvosolni. Nem valami titkos arkanum biz az, csak egy rövid rendelet.

Amely cseléd egy év alatt ötször változtat helyet, az nem maradhat tovább a városban, nem szegődhet el cselédnek, hanem szépen hazatoloncolják fatornyos falujába.

Ily módon az aljas néptől szépszerével és végörvényesen megszabadulnak a háziasszonyok. De van ennek a rendeletnek mániákus rejtett bunkója is, amely a közvetítők hátán veri el a port. A közvetítő ugyan

megkapná az ötszörös helyváltoztatásért az ötszöri közvetítési díját, de ötszörszörre le is mondhatna arról a cselédtről, mert azt ugyan nem közvetíthetné többet.

Viszont a cselédügyi vezető tisztviselőjénél minden cselédnek a nacionáléja mellett nyílván van tartva a közvetítő is. Ebből pedig szépen kitűnik, hogy a közvetítő hányszor állította helyre a lányt, illetve, hány-szor nyuzta le a közvetítési díjat a bőréből. Az ilyen közvetítők aztán hamarosan arra öbrédnének, hogy iparengedélyükkel bátorosan begyujthattak, mert az iparüzéstől a rendőrség megfosztotta.

Addig is, míg a hatósági közvetítő, cselédotthon városunkban létesül, ajánljuk a kaposvári főkapitány módszerét a rendőrség figyelmébe és egyuttal a háziasszonyok nevében kérjük, hogy a hasonló rendeletet minél előbb kiadni sziveskedjék.

Meglátjuk mindannyian, hogy ennek a rendeletnek jó hasznát veszik nemcsak a háziasszonyok, nemcsak a tisztességes közvetítők, de legfőképp a jóra való cselédok, kiknek nem a bakán, meg a kimonón, hanem azon jár az eszük, hogy beállítással végezzezzék dolgukat annál a családnál, mely körébe fogadta.

Mert tessék elhinni, nem pusztultak még ki a jó cselédok, de a jó gazdák sem!

Hírek.

* Szakfelügyelői megbízatás.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter Tordai Imre szegedi általmi felső ipari-közi igazgatót a Bács-Bodrogvármegyei iparos-és kereskedő tanácsoknál a szakfelügyelői teendőik ellátásával megbízta.

* Kölcsönös áthelyezés.

Az igazságügyi miniszter Seszlár Samu bírói és Csekonics Ferenc kapuvári járásbírói irnokokat kölcsönösen áthelyezte.

* Szabad Lyceum.

Ma vasárnap, 1908. november hó 15-én délután 5 órakor a városháza dísztermében Závodszky Levente dr. főgimnáziumi tanár tart előadást. — Az előadás tárgya: Az 1825. országgyűlés és előzményei. Az előadás ingyenes és mindenkinek szól. Jegyeket nem ad ki az egyesület.

* Gonosz-ság-e vagy örültség?

Már egy ízben figyelmzettük a rendőrséget, hogy városunkban egy állatember úzi állattias bajlamait Most ismételve figyelmzettük a hatóságot ennek az állatembernek üzemleire, melyek immár a leánykákra rémesek kezdenek lenni. Nevezett — mint értesülünk középkorú oigányember — állandóan felgombolt nadrággal járál és ha egy-két magányosan haladó kisebb-nagyobb leánykát lát, szőjjel veti hosszú kabátját, aljas kézmozdulattal és megszólitással rémiti meg ezeket. — Ez az egyén a Zarándok-utca, Sándor Béla-utca, a körútra vetette ki hálóját, — ahol gyakrabban lehet őt látni. A leányok eddig resteltek szólni hozzátartozóiknak; míg most alig mernek az utcára menni.

* **A téli kikötők.** Darányi földmivélségi miniszter összeállította az érdekeltek részére a téli kikötők és menhelyek befogadó képességére vonatkozó adatokat. Ezeknek minket közlekedésről érintő részei a következők: A szekszárdi menhelyen 100 gőzös és 400 hajó talál elhelyezhető. A baja sugovioiban 120 hajó és 40 malom fér el. A barac-kaiban 107 uszály, melyek közül 57 terhelhet lehet, vagyis 31 keresek gőzös és 50 darab úraszály. A zimonyiban 300 hajó, a pürcsö-vaiban 100 ábracséiban több száz hajó, az eszékében 40 teljes rakományú uszály vagy görhajó találhat menedéket. A barcsi kikötőben 60 darab gőzös talál helyet.

* Védekezés az ebvesz ellen.

A földmivélségi miniszter egy leiratában arról értesíti a törvényhatóságokat, hogy az ebvesztéssel elleni védekezésre vonatkozólag új rendelet lépett életbe. E szerint vesztéssel idén a zárlat ezután az eddigi 45 nap helyett 90 nap lesz. A zárttörő és szájkosár nélküli kutyákat a gyepmester 90 napig tartja megfigyelés alatt, még pedig a kutya tulajdonosának költségén. A kutya által megmart embert az eddigi 8 nap helyett 21 napig tartják megfigyelés alatt. Ha a kutya egy másik kutyát mart meg, a megharapott kutya 90 napig, a maró kutya pedig 8 napig tartandó szoros megfigyelés alatt.

* Mit árusíthat a divatárusnő.

Ez a probléma nemcsak a divatárusnőket, hanem az iparható-ágokat is igen érdekli, úgy, hogy most a kereskedelmi miniszternek kellett eldönteni. A döntés a masa, módokra csak részben kedvező, mert az 1908. október 16-án kelt határozat ki-mondja, hogy a divatárusnő csak azokra, a kellékeket árusíthatja, amelyeket a kö-zönség a női kalapokkal együtt visel-n szokott. Más árusítani a masaműzletek-ben tilos, szigorúan tilos.

* Szerkesztő — városi főle-váltárnok.

Mint értesülünk, Braun Hen-rik a Bácskai Hírlap felelős szerkesztője, legközelebb Szabadka város főlevéltárnoki állását fogja elnyerni. Braun a vizsga lefe-telt végett most két heti tartózkodásra Budapestre utazott. A lap szerkesztőségé-ben ezért változás nem fog történni, mert Braun továbbra is a lap felelős szerkesz-tője fog maradni.

* A zentai munkás-gimnázium.

Zentárnó jelentik: A napokban nyitották meg Zentán ünnepesen nagy közönséggel jelenlétében a zentai munkás-gimnáziumot. A beiratkozott hallgatók száma 100, a kiket 3 tanból álló tanár testület oktat két o-sportban. Az oktatás díjmentes. A tanfo-lyam hat hónapig tart. A költségek fede-zésére városi és megyei támogatást kérnek. A gimnázium elnöke Szűcs Lajos főgim-n. igazgató, igazgatója Veres Arpád főgim-n. tanár.

* Lehet-e nő anyakönyvve-zető helyettes?

Egy előfordult eset alkalmából a kérdése merült föl, hogy lehet-e nő anyakönyvvezető-helyettes, a-közönségi jegyzőnek vagy polgári osztályt vezet leánya? Az anyakönyvi fellegyű-lőség kijelentette a hozzá intézett kérdésre, hogy ebben nem lát semmi akadályt, mert ha a törvényhozás a nőket ki akarta volna zárni, ezt ki is mondtotta volna a törvény-ben. Különbösen is van már erre példa Ess-

Ha jól, kellemes és kristálytisztát akarunk inni, úgy csakis

Mindig friss töltés kap-
ható és rendelhető az

Mindenki Bácska Gyöngyét igyék! mert az feltétlenül megóv mindennemű fertőző

BÁCSKA GYÖNGYE

Angyal gyógyszer-tárban.

Teléfono 10. szám. H 4 z h 0 z szállítjuk. betegségek-től.

saványvizet igyunk, mert az jó, kellemes, tiszta és oleső is. Kis üveg 5 krajcár nagy üveg 8 krajcár, nagyobb megren-delésnél 4 és 7 krajcár.

tergom vármegyében, ahol van egy nő-anyakönyvvezető-helyettes.

* **Asztalos mesterek figyelembe.** A zombori kerületi munkásbiztosító pénztár igazgatósága egy iratszékreny szállítására arlejtést hirdet. Feltételek a pénztárnál a hivatalos órák alatt megtudhatók.

* **A tüdővész áldozatai.** A belügyminiszter legújabb jelentése szerint a magyar birodalomban f. é. május havában gümőkórban elhalt 7668 egyén. E. z. ámban B.-Bodrog vármegye 241, Zombor 16, Szabadka 53, Ujvidék 15 és Baja 10 halottal szerepel.

* **A Zenta Vidéki Halásznai Társulat** elnökségéről Tallián Béla, volt földművelésügyi miniszter lemondott, azaz indokolta lemondását, hogy Helmbberger igazgató semmiféle intézkedésére nem felelt, s a közgyűlést nem hívta egybe. A közgyűlés egybehívására most Zenta polgármesterét kéri föl.

* **Megszűnt lépfene.** A bacsótpolyai járási főszolgabírósg átíratban értesítette rendőrkapitányságunkat, hogy az ett eddig uralkodott lépfene járvány megszűnt.

* **Napidíjas** kerestetik a zombori ker. betegsegélyező pénztárához napi 3 korona díjjal, azonnali belépésre.

* **Várhony Ujvidéken.** Az ujvidéki elemi iskolákat az ott uralkodó várhony járvány miatt bezárták meghatározatlan időre.

KALOGÉN
BRÁZAY SÖSBORSZESZ
FOGKRÉM és SZÁJVIJZ

* **Választás Bajmokon.** Szerdán volt Bajmokon a községi képviselőtestület tagjainak megújítása. A képviselőtestületnek rendes tagjai lettek: Kirchen-Mayer György, Kolbár Mihály, Basics Gábor, Berger Mihály, Czindel János, Kriszsin Antal, id. Mayer György, Bun József, Romoda Mihály és Beslics Márk. Póttagok: Schäffer Jakab, Weizstein Antal, Vujavics Antal, Hajnal Pál és Mándics Máté.

* **Öngyilkosság** Ujvidékről írják, hogy ott kédd delután egy óraker, Popoviczi János, kereskedősegéd, agyonlőtte magát a lakásán. A szerencsétlen Antal ember Miroszavlevics Testvérek üzletében volt alkalmazva. Öngyilkosságának oka ismeretlen.

Budapesti Szivattyú- és Gépgyár r.-t. bácsamegyei képviselete
SZELES JENŐ, ZOMBOR
Mintaraktár
kutszivattyukban és tűzfűtecskendőkben.
Hazai gyártmány.

(A budapesti Bonbonniére. Az idei színházi szezon — már csak a nagy konkurencia miatt is — rendkívül mozgalmasnak ígérkesik. De nem csak a színházak vetélkednek egymással, hanem verseng a sok cabaret, orfeum is, hogy

minél több szórakozást és gyönyört nyújtson a publikumnak. És a közönségben soha nem volt a mulatozás kedv oly nagy, mint most. Az intímabb és emelőgva szórakozásra alkalmasabb mulatóhelyek közt első helyen áll a budapesti Teréz-körtüri Kabaret Bonbonniére, amelynek kitűnő író és művészgárdájával egyik sem veheti fel a versenyt. Míg a többi kabaret-színpadon havonként változik a műsor — a Bonbonniérban betenként új programot adnak. Állandóan 3—4 aktuális színpadi tréfa, 2—3 kis bohózat és 25—30 chanson van műsoron. Válogatott szám valamennyi. Ez idő szerint egy operett-programdiát adnak szenziós sikerrel. „A háromszemélyes ágy” című. A modern operett gyártást kifigurázó udonság tele van szebbnél szebb melódával. „A szüster inas dala” és „A pesti policáj” című léptel népszerűsége már az utcára is kivitte. Turchányi Olga, Nyáray Antal, Vörös Lili, Kékény Ilona, Virágh Jenő, Antal Erzsé, Boross Géza, Kabók stb. jeleskednek magánzámmakkal és a darabokban. Dr. Szalay József igazgató, conferencier estéről-estére trenelüks hatalát ér el saját szerzeményű szatirikus versével és pompás ötleteivel. A közönség ki nem fogja a nevetni valóból. És ez a Bonbonniére legnagyobb erőssége, mert sehol annyi mókát nem találnak fel egy este, mint itt; már pedig az ilyen helyhez ugy a főváros, mint a vidéki közönség hű szokott lenni. Amint hogy az is!

Fogzás.

Ugyan adjatok a szenvedőnek SCOTT-féle Emulsiót és kíméljétek meg álmatlan éjszakaiól. A fogak minden fájdalom és bélbaj nélkül hujnak elő, fehérek, erősek és egyesek lesznek.

A gyermek szereli a

Az emulsió
SCOTT-féle
módosított
gyógyes
hosszú
kísérlet
lényegesen

SCOTT-féle Emulsiót

és községesen fogja azt szedni. Az emulsiót, ha meg van zavarva, mindenkor helyre állítja és előmozdítja.

Ez etéleti árg ára 2 K. 50 fillér.

Kapható minden gyógyszertárban.

(Minden anya érdeklődik a „Scott-féle Emulsió” iránt, mely lapunk hasábjain most sokszor ajánlatik. Ez egy híres csukamájolaj készítmény, melyet gyermekek előszeretettel vesznek be és mely nekik minden esetben, melyben eddig közönséges csukamájolajat használtak, gyors és biztos segítyt nyújt. Kapható minden gyógyszertárban.

„IDEÁL” pörköltkáv a legjobb.

(Megbízható gyógykezelés. Zavart emésztéssel ellátott egyének, kik étvágyhiányban, felfúvadásban, gyomorégőségekben és rendetlen székelésben szenvednek, a „Moll-féle seidlitz-por” használatával által rövid idő múlva visszanyerik egészségüket. Egy doboz ára 2 korona, Széküldés naponta utárvétellel Moll A gyógyszerész, cs. és kir. udv. szállító által Bécs, I. Tuuchlauben 9. Vidéki gyógyszer-tárakban határozottan Moll-féle készítmény

kérendő az ő gyári jelvényével és aláírásával.

(„En szolgálok” a főlirata az ismert apóanvédőjegynek, a mely Thierry A. gyógyszerész számára értéktelen utáztatok ellen való védelem céljából törvényesen védve van. „En bizonyára a szenvedő emberiség javát szolgálok” dicsekedhetik joggal a fiktálók, mert betegség esetén családok közt Thierry A. gyógyszerész balzsama és cantitolium-kenőse, a melynek gyógyító erejét az összes orvosi tekintélyek elismerik és a mely valóban házigyógyzertárt pótol. Sok ezer köszönnőn bizonyítja világhírét, az összes háziszerek e legjobbjainak, a melyek kaphatók e helyen: Thierry A. védőangyal gyógyszerésze: Pragrada, Rohics mellett.

Vállalkozás.

* **Jegyzői lak építése.** Kucora község előjárósága a községi jegyzői lak építési munkáira, melynek terveit Schmoll Lenhardt készítette, 18170 kor. 52 fillér előiránnyal má hó 15-én tartotta a versenytagyalást. Ajánlatot tettek; Hermann Miklós építőmester (Torzsa) 17.800 k, Eng János építőmester (Torzsa) 18005 82 k, Kucora Károly építőmester (Ujverbász) 18417 99 k, Lotz Angrás építőmester (Óverbász) 18155 94 k, Geier Henrik építőmester (Ujverbász) 17538 27 k, Schmoll Lenhardt építőmester (Torzsa) 17781 76 k és Gabriányi János építőmester (Petróc) 20027 68 k árral. Elfogadták Schmoll Lenhardt építőmester ajánlatát 17781.76 k árral, melyet az alispáni hivatalhoz terjesztettek fel jóváhagyás végett.

Levél a szerkesztőhöz.

Tekintetes Szerkesztő Ur!

Nagyraecésült lapjának legutóbbi számában a Zombori Kath. Legény egyesület pápai ünnepélye alkalmából csekély személyemet illetőleg egy oly megjegyzés látott napvilágot, melyet szó nélkül hagyni nem lehet. — A lap munkatársai e-odája, hogy a Szabadkán megjelenő „Bácskai Napló” itteni tudósítaja nem vett tudomást Buday Gerőnek aldás-os működéséről.

Hogy mit ódzott O. L. e megjegyzésével, nem tudom. Annyi azonban kiérzik belőle, mintha én a „Bácskai Napló”-ban Buday dicséradáját mellőzvé, nem ismerem vagy nem akarám ismerni az ő nagy érdemeit a legényegyesületi székhez s a tagok szellemi vezetése körül.

Meg lehet győződve a tisztelt cikkíró ur, hogy nagyon is ismerem és mindenütt nyíltan el is ismerem azokat. Hogy pedig a pápai jubileumról szóló tudósításomban Buday Gerőt külön ki nem emeltem s a lélekemelő ünnepély rendezése körül érdemeit külön meg nem dicsértem, annak indokait a következőkben adom:

1. Mindenki tudja, hogy a zombori Kath. Legényegyesület elnöke Buday Gerő s hogy az ugy anyagilag, mint szellemi-

15 percz alatt Padló Email Lack
száradó

Kapható:
Ifj. Heindlhofer Róbertnál
Zombor.

leg az ő vezetése alatt áll. Ha tehát a legényegyesületben valami sikeres dolog történik, úgy annak dicsősége mindig az elnök személyére hárul és ezért fölösleges az elnök érdemeit esetről-esetre külön kiemelni.

2. Bocsnát a kifejezésért, de én az ilyen dolgoknál azt az elvet vallom, hogy komoly lapnak üres személyi kultuszt ütnie nem szabad, ami szerintem ez esetben megtörtént volna. Ne tessék azonban félreérteni: ez az én egyéni véleményem. Önöket bizonyára más nemesebb indokok vezérelhették Buday érdemeinek méltatásában, mely indokoknak tiszteletben tartását magam is kötelességemnek ismerem.

Remélem, hogy ezek után már O. L. többé már nem fog azon csodálkozni, ha legényegyesületi referáciámban Buday Gerő személyének magaslatásától eszentül is tartózkodni fogok.

Levelem szives közlését tisztelettel kérve maradtam a tek. Szerkesztő urnak Zombor, 1908. november 13-án

tiszteelő híve:

Mészáros Béla

káplán,

a „Bácskai Napló“ zombori tudósítója.

*

Kész örömmel közöltük e sorokat, mert sohasem zárkózunk el a helyreigazítások elől. Azonban néhány megjegyezni valónk nekünk is van.

1. A kérdéses cikkben senkinek a személyéről nem volt szó, hanem a „Bácskai Napló“ tudósítójáról, ergo Mészáros ur azt bátran szó nélkül hagyhatta volna.

2. Hogy mi érzik ki a cikkből és mi nem, azért kár a szót szaporítani. Abból a néhány sorból, amelyben név nem is volt említve, ennyi mindenfélét csak az olvashatott ki, ki azt is el tudja olvasni, ami le sincs írva. Mészáros ur ugyilátszik találva érezte magát anélkül, hogy mi találni akartunk volna.

3. Személyes véleményét illetőleg nem vitáztunk, csak azt jegyeztük meg, hogy lapunk nem szokott személyes kultuszt ütni, még kevésbbé üres személyi kultuszt. Mi elismerjük Buday Gerő érdemeit és minden alkalommal méltatjuk is, mert Buday Gerő már akkor is dolgozott a város és iparos osztály érdekében, mikor ön még a porban játszott.

4. Reménye pedig teljesülni fog, ezután nem csodálkozunk és nem fogunk csodálkozni azon sem, ha Buday Gerő személyét illetőleg bármi megtámadtatások kerülnek a nyilvánosság elé, mert Mészáros ur ne feleddje, hogy a sajtó részéről az elhallgatás egyenlő a rosszalással.

Szerkesztőség.

Színház.

Műsor.

Vasárnap, 15-én: Délután „Vén bakancs és a húzár“, népszimfó.

Este „Szerencse fia“, komédia. Ujdonás.

Hétfőn, 16-án: „Dollárkirálynő“, operetta.

Kedden, 17-én: „A nagymama“ operetta. Ujdonás.

Bolond.

Kedden a „Bolond“ került színre Zomborban X-edszer. A bolond próbáján történt. Két színész beszélget.

Te — kérdi az egyik, aki még nem tudta, hogy a direktor játsza a címszerepet — ki lesz a bolond?

Aki az előadást megnézi — felelt a másik és sietve eltávozott.

Polgár a 3 ik felvonásban, szokása ellenére, kisló gyenge volt. Az előadás különben jó volt. Kaposi (Bimbilla) nagyon szépen énekelt.

Le a férfiakkal.

Szerdán „Le a férfiakkal“ című énekes bohózat bemutatója volt. Bár ne lett volna, kár a városligetből hozni a darabokat. Inkább semmit, mint ilyet, mert ha méggyeszer ilyen darab kerül színre kénytelen leszek azt kiáltani: Le a színügyi bizottsággal, le a direktorral! A darab kritikáját ezen után azt hiszem szívesen elengedi mindenki. Kár volna a nyomdapestéért.

A gyermek.

Csőtörtörtökön „A gyermek“ ment itt először. Annyi hasznerese és oly sok vizsály után végre egy élvezhető darab. Az előadásról ez alkalommal csak jót mondhatunk. Gózon (Podák) Virányi (György) és kisebb szerepben Remete tőkéletes és művészi alakítást nyújtottak.

Andai Károly (Dr Gallvitz) gyöngye volt, neki még sokat kell tanulni. Fehér Laura (Ujkiné) szintén nem tudott a közepes fölé emelkedni. Haraszi (Leontin) ügyesen játszott, bár e hálás szerepből még többet is ki lehetett volna hozni.

A vándorlegény.

Pénteken „A vándorlegény“ került színre Remetével a címszerepben. Érthetetlen, hogy miért vállalkozik Remete minden szerepre, mely nem tartozik szerepkörébe, ugyszólván minden este játszik, de még eddig ahig láttunk neki való szerepben. Igazán nem méltányos oly erőt mint Remete folytonosan kisegítő szerepekkel farszítani és a komoly munkától elvonni. Kaposi Józsa (Oculi) nagyon szépen énekelt de a játszásával még mindig nem tudon megbarátkozni.

Ma este volt szerencsénk Barna Andorhoz a társulat tenoristájához, ki kellemes megjelenésű, csinos ember, hangja is van, de tegnap ugyilátszik nem volt disponálva, mert a magasabb régiókban már nem bírta hanggal, amit hajlandók vagyunk betegségére következményeinek tekinteni.

Nem hagyhatom szó nélkül a 3. felvonás kezdetét, amely mindenképen szerencsétlen volt. Bevonult a kar, áll, de nem énekelt, közben 3—4-szer le-föl csapart a villanyt, míg végre rássánják megukat arra, hogy énekeljenek, ilyen

zavaroknak nem szabadna előfordulni, mert ez mindig rendezés rovására megy.

Meg kell ónom Remetét és Kaposi Józstát a reggelizésért. Ezt a különben végtelenül bájos jelenést, meg nem engedett izéstelen túlzásokkal, úgy elrontották, hogy ez a jelenet még sohasem szokott hatás nélkül maradni, most visszatetszést szült.

Dr. H. J.

Színügyi bizottság.

Direktor.

Kritikus.

Bocsnát uraim ha alkalmatlankodom, de csak néhány pillanatig akarom igénybe venni idejüket. Néhány kérdésem volna.

Tudják-e önök mit tesz az vidéken kritikusknak lenni?

A képtelenségre vállalkozni. Vagyis, hogy magyarul beszéljek számárnak lenni. (Bocsnátok kérek kollegáimtól, ez erősebb kifejezésért, csak magaura nézve ismerem el föltétlenül kötelezőnek.)

Mert a vidéki kritikust lekicsinylik és kinevetik, ha komoly arccal kritizál, mert akkor nagyképűsködik.

Ha pedig néhány szóval emlékszik csak meg az előadásról akkor, természetesen azt mondják róla: „nem irhat többet, mert nem ért hozzá“.

Ha véltlenül egy színésznőt meg talál dícsérni, akkor „jó madár“ lesz belőle, aki így akar célhoz jutni.

Szóval bármit és bárhogyan tesz is, a díszes jelző el nem marad.

De most azt kérdem, tudják-e önök mi a színügyi bizottság?

Megmondom. A színügyi bizottság gyűlés alakjában testet öltött műterelem.

Mert mit csinál a színügyi bizottság? Gyűlésezik. Akarom mondani, a színügyi bizottság fogadja el, illetve veti vissza a színírsulat tagjait; jóváhagyja, illetve kifogásolja a műsrot stb. Szóval a színügyi bizottság a hatalom és a tudás.

Ám jó! most lássuk mit tesz a színügyi bizottság?

Semmit! Akarom mondani előadhatja „Gretchent“ és előadhatja „Le a férfiakkal“. Az első telve frivolitásokkal, a másik egyenes témádás a jó izés ellen. Igen, ezt teszi a színügyi bizottság és a darab előadása után kit szídnak? A kritikust, aki túri, hogy ilyesmi is megtörténhetik.

Uraim! Nem a magam érdekében beszélék. Engem annyit szídnak, hogy egygyel több vagy kevesebb, már igazán nem változtat a dolgon. Csak arra akarok rámutatni, hogy nálunk nem a kritikus a számár, vagy legalább is nem olyan nagy számár, mint sokan gondolják, hanem hogy a színügyi bizottság nálunk laikusok gyülekezete. És arra akarok még rámutatni, hogy elvégre is méltányatlan dolog, hogy az önk hibáért bennünket szídjának.

Gondoskodjanak önök minden tekintetben művészi színvonalon álló társulatról,

Porosz és hazai szalon szenet, koksztot és vágott fát jutányos árban

waggonrakományban ajánl és helyben házhoz szállít

BODNÁRSOMA **szénnagykereskedő.**

Iroda: Bajai-utca 13.

Telep: Tökölly-(Apatini)-ut 25.

Telefon 69. szám.

gondoskodjanak arról, hogy az idény újdonságai még az évben és nem a következő évben a lassanak elő, és ne feledkezzenek meg arról, hogy az egész idényben 70—80 előadástól lehet csak szó és ne engedjék, hogy a 70—80 darab közt a két előbb említett darab, a „Bolond“ és más ilyenek is helyet foglalhassanak.

Mi hiába berzenkedünk, minél jobban kiabálunk, annál nevelésesebbek leszünk. Ez az önök dolga uraim és ha hibáztak, tessék azt beismerni és nem a kritikust lezamarasztalni. Me t elvégre nekem nincs kifogásom „Gretchen“ ellen, én megnéztem azelőtt is és alkalom adtán ismét megfogom nézni, ha én fiatal ember létemre az erkölcsökre hivatkozom utólag ez csak neveléses lehel, míg önök a darabot előzőleg beíllhatták volna.

De ne feledkezünk meg a direktorról sem. Nem tudjuk megérteni miért tartogatja raktáron lévő újdonságait és mért traktál bennünket régi dolgokkal.

Bocsánat uraim e fölbuzdulásért, de székségesnek tartottam ezeket elmondani, hogy a közönség is tudja, mi az oka, hogy színházi tudósításaim oly rövidke. Nem lehet kritizálni, ha nincs mit kritizálni.

Zárom soraimat azzal, hogyha bennünk szídnak uraim az önöknek szől.

Dr. M. J.

A legjobb kutyakalacs volt és marad a **FATINGER-féle KUTYA-KALACS**, mely az összes fajta tápszerék közül a legjobb összeszűrtéti és tápejeji. — 50 kg. 23.— K., 5 kg. bérmentve 3.20 K. **FATINGER-féle PUPPY-BISQUIT** kölyökkutyák részére. 50 kg. 26.— K., 5 kg. bérmentve 3.50 K. — Ájegyüket bérmentve küld **Fatinger's Patent Hundekuchen- und Geflügel-Futter-Fabrik, Wiener-Neustadt.** — 250-nél több elsőj. — A Fatinger-féle tápszer állatorvos ellenőrzés mellett készül.

Közgazdaság.

A „Hermes“ Magyar Általános Váltóüzlet részvénytársaság, Budapest, heti jelentése a tőzsdéforgalomról és a pénzpiacról.

Budapest, 1908. november 12-én.

Az elmúlt hét folyamán az összes európai tőzsdéken nagy fellendülés volt észlelhető. — A német francia casablancói bonyodalmak elsimítása, valamint a kancellár-válság megszűnése nagyban hozzájárultak a tőzsdék hangulatának irányításához. — A belpolitikai viszonyoknak nyugodtabb megítélése, valamint a természere kedvezőbb időjárás szintén jótékony hatás-

sai voltak az irányzat szilárdulására. — A külföldi tőzsdék hatása alatt a budapesti értéktőzsdén is majdnem az összes értékek árfolyamában javulás volt észlelhető. — Ezek közt a budapesti közúti vaspálya részvényei állottak előtérben, mely részvényekben állítólag külföldi kezek részére nagyobb mérvű vásárlások történtek, mivel kapcsolatban a részvények árfolyama 500 ig emelkedett. — Feltűnő árfolyamjavulást tüntettek fel a városi villamos vasut részvényei is, melyek cursusa 273 ig emelkedett.

Élénk kereslet mutatkozott bankrészvényekben is, melyek közül a magyar lezámitoló és pénzváltóbank, valamint a magyar jelzáloghitel bank részvényei néhány koronás áremelkedést tüntettek fel. — A berlini és bécsi tőzsdének ellanyhulásának, a szerb viszonyok bizonytalanságának, valamint annak a híre, hogy Ausztriában hivatnok - ministeriumot fognak kinevezni, a mai napon az árfolyamok mérsekelt oszkekését eredményezte.

A hét nevezetesebb árfolyamváltozásai a következők voltak:

	nov. 5.	nov. 15.
4% M. koronajáradék	92 05	92 25
Magy. hitel részvény	736.—	737.50
Magyar jelzálogbank részvény	434.—	431.—
Budapesti közúti vas-pálya részvény	562.—	586.—
Városi villamos vasut részvény	262 25	272.—

Felelés szerkesztő: **OBLÁT KÁROLY.**
Szerkesztő: **KEMÉNY JÁNOS.**
Szépirodalmi főmunkatárs: **Dr. MÜLLER JÁNOS.**

Irodalom.

— A „Vasárnapi Ujság“ november 15-iki száma első helyen Darányi földmívelési miniszter dunai gazdaságát mutatja be. Vannak még ezenkívül képsorozatok Egressy Gábor szöletés századik évfordulójának ünnepéről, a Tabán most lebontott ócska házairól, a király hegyaljai szőlőjéről stb. Szépirodalmi olvasmányt ad Mikszáth Kálmán pompás regénye, Zsoldos László elbeszélése, Lampérth Géza ési Sas Éde verse, Lemaitre franciából fordított, regénye. Egyéb közlemények: Seress Imre cikke a testi erőről, saínházi levél, Sammelweis bécsi szobrának képe, Sardou arcképe és nekrológja, tárcaicikk a hétről s a rendes heti rovatok: Irodalom és művészet, Sakkjáték stb. A „Vasárnapi Ujság“ előfizetési ára negyedévre négy korona, a „Világkrúriká“ val együtt négy korona 80 fillér. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság“ kiadóhivatalban (Budapest, IV., Egyetem u. szám.) Ugyanitt megrendelhető a „Képes-Néplap“ a legolcsóbb újság a magyar nép számára, félévre két korona 40 fillér.

Piaci árak.

Budapesti gabona tőzsde november 14.

Arak 100 kilónként.

	K	f.	K. f.
Buza	12	—	12 60
Arpa	8	—	8 20
Zab	8	10	8 30
Kukoricza uj	6	80	7 —
Bab	9	—	9 50
Kendermag	—	—	—
Repce	—	—	—

Arak a zombori piacon november 14.

	K	f.	K. f.
Buza	11	20	11 60
Rozs	8	80	9 —
Arpa	7	10	7 30
Zab	7	40	7 50
Kukoricza-uj	6	—	6 10
Bab	8	—	8 50
Kendermag	15	—	16 —

Császárfürdő Budapest.

Nyári és téli gyógyhely, a magyar Irgalmasrend tulajdona. Elsőrangú kénes hővizű gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszap-fürdők, ászók, töök, kő- és márványfürdők; hő-lég, szénsavas- és villamos vízfürdők. Ivó-kú a. 200 kényelmes lakoszoba. Szolid kezelés, jutányos árak. Pro-pektust ingyen és bérmentve küld

Az igazgatóság.

Nyavalyatörés!

Ki nyavalyatörés, göres és más ideges állapotban szenved, kérjen hatott ingyen és bérmentve kapható a szabad. hatyá gyógyszertár által Majna Frankfurt.

Schicht szarvasszappana
a legjobb

Felémeműm' triggelük.
Bonno egy felt sem létezik;
S hogy oly szép felér,
Mernemtom mie?
Szappant csakis Schichttől vegyen,
S az is szarvas jegyű legyen.

Minden jó anya

Isányának a kelengény kívül még a következő igen értékes tanácsot fogja adni: óvni felémeműt a károsodás, jólható olcsó szappanotól. Csakis Schicht szarvasszappanával moss, akkor finom sávos és vízszerű, a kényes csipkék és, puha finok, valamint a többi felémeműd, is legyen az fehér vagy szines, finom vagy durva, olyan marad mint az új, mert Schicht szarvasszappana kiműli és konzerválja a szövetet. Ha minden tisztítást elvégez Schicht szarvasszappannal fogod használni új otthonodban, sok fáradságot, munkát és pénzt fogsz megadnak megtakarítani.

Tisztasága 30.000 koronával szavatoltatik.

Nyilttér*)

Hölgyeim, igazán idegessé tesznek

örökös köhögésükkel. Önök úgy tesznek, mintha Fay-féle valódi szodeni ásvány-pasztila nem is volna a világon. Egyáltalán nem értem, hogyan kinoztathatja magát valaki köhögéssel, ha módjában van, hogy néhány filléért kényelmes módon megszabadulhat tőle. Vegyen Fay-féle valódi szodeni és nem kölhög többé. Híszzen egy skatulya ára 1 K 25 fillér és mindenlitt kapható. Csak vigyázzon, hogy utánzatot ne kapjon és kérjen mindig Fay-féle valódi szodeni.

Főképviselő Ausztria-Magyarország részére: K. Fr. Guntzer Wien, IV., Gr. Neugasse 17.
Főraktárak Budapestben: Egger Leó dr. és Egger J. VI., Váci körút 17., Kochmeister Frigyes utóda, V., Holdmúca 8., Thallmayer és Seitz 7., Zrínyi utca 3., Török József, VI., Károlyi utca 13

Kitűnően megvéd a

MATTONI FELE
GISSHÜBLER
természetes égvíz
SÁVANYUVÍZ

A legújabb sokféle infectiosus bajtól; a pusztá gránitsziklából fakad.
Több epidémiánál fényesen bevált.

Raktár Zombor részére: Weidinger S. és Zs. és ifj. Heindlhofer Róbert úrnaknál.

Igen czélzerű utazásoknál. Rövid használat után nélkülözhetlen egész égvízleg megvizsgálva.

Bécs 1887. június 3.

Kalodont
nélkülözhetlen
FOG-CRÉME.

A fogak tisztán tartásához nem elegendők a fogvizek. A foghúsa folytonosan tapadó, káros anyagok eltávolítását és mechanikai tisztítását csak az üdítőleg ható antiszeptikus fog crémnel lehet, a minő a „Kalodont“, mely már minden kulturállamban eredményesen használják és jól bevált.

*) Ezen rovat alatt közöltékét nem vállal felelősséget a szerk.

5509/1907

Pályázati hirdetmény.

Óker községben üresedésben levő segédjegyzői állásra **1908. évi november hó 25-iki határidővel** pályázatot hirdetek.

Az állás javadalmazása:
A községtől évi 800 korona, állami kiegészítés 200 korona.

Ujvidék, 1908. november hó 4-én.

NIKOLITS,
főszolgabíró.

6772 kig. 1908.

Pályázati hirdetmény.

A hód-ági járáshoz tartozó Szilberek községben nyugdíjazás folytán a községi jegyzői állás megüresedett.

A jegyzői állás javadalmazása: készpénzfizetés egy évre 2000 korona, mely előleges havi részletekben fizetetik ki; 20 $\frac{1}{2}$ méter (6 erdei öli) kemény előrendű hasabfa házhoz szállítva; természetbeni szabad tskás, melynek javítása a községet illoti; 21 $\frac{1840}{1000}$ hold szántóföldek használatvezete, mely utáni adót és az illetékegyenértéket a jegyző fizeti; magánmunkálatokért a szabályrendeletileg megállapított díjak; — továbbá pályázatot hirdetek az annak betöltésével esetleg üresedésbe jövő segédjegyzői állásra is, melynek javadalmazása 1200 korona készpénzfizetés havi előleges részletekben és 20 $\frac{1}{2}$ méter (6 erdei öli) elsőrendű kemény hasabfa házhoz szállítva.

Felhívom, hogy ezen állásokra pályázók szabályszerűen bezerelt kérvényeiket hozzám **folyó évi november hó 25-ig** bezárólag annál is inkább adják be, mert a később érkezőket figyelembe venni nem fogom.

Hód-ság, 1908 november 5.

Szemző Károly,
főszolgabíró.

Vesszőparipa
Liliomszappan
Legpuhább szappan a bőrnek.

Ángelica-Deilschen-Glycerin-Seife
Gottlieb Taussig
Kun Hof und Kämmer-Gesell.
Wien.

Kapható minden drogeriában, illatszerekkereskedésben és gyógyszerüzletben.

XXVII-ik magyar királyi

jótekonycélú államsorsjáték

Ezen sorsjáték remélhető tisztá jövedelme közhasznú és jótekonycélokra fog fordíttatni. Ezen sorsjátéknak 11969 nyeresége 365,000 korona összegben készpénzben.

Főnyeremény 150,000 korona,
továbbá:

1 főnyeremény . . . 20.000 kor.	10 nyeremény á . . 1.000 kor.
1 főnyeremény . . . 10.000 kor.	150 nyeremény á . . 100 kor.
1 főnyeremény . . . 5.000 kor.	300 nyeremény á . . 50 kor.
5 főnyeremény . . . 2.000 kor.	1500 nyeremény á . . 20 kor.
	10000 nyeremény á . . 10 okr.

Huzás visszavonhatatlanul 1908. év december hó 30-án.

Egy sorsjegy ára 4 korona.

Sorsjegyek kaphatók a magyar kir. lottójövedéki igazgatóságnál Budapestben (Vámpalota), valamennyi posta-, adó-, vám- és sóhivatálnál, az összes vasúti állomásokon s a legtöbb dohányboltokban és váltó-üzletben.

Magy. kir. Lottójövedéki igazgatóság.

2. szám.

ov. f. b. 1908.

Pályázati hirdetmény.

Topolya községi ovoda felügyelő bizottsága részéről az üresedésbe jött **községi óvodónői állás** betöltése céljából pályázatot hirdettek.

Ezen állás javadalmazása:

1. Községi pénztárból havi előleges részletekben 800 kor.

2. Szabadlakás.

Felhívom mindazok, kik az állást elnyerni óhajják, hogy pályázati kérvényüket a 44000/1892 sz. V. K. M. rendelet 13. §-ának megfelelőleg a Topolya községi óvoda felügyelő bizottság alulirt elnökéhez **folyó évi november hó 30-áig** annyal inkább nyújtsák be, mivel később érkezők figyelembe vételni nem fognak.

A választási határnap utólag fog kitűzteni.

Topolya, 1908. évi október hó 24-én.

Császár Péter,
köz. ovoda f. biz. elnök.

Arbeiter!

Wir Euerem Wohlentoune eziet ihr keine Ersparnisse! Ich gebe Euch ein Mittel an die Hand, durch welches jeder intelligente Arbeiter ohne Berufstörung jeden Mo at 50 Kronen separat verdienen kann. In größeren Fabriken auch den doppelten und dreifachen Nebenewerb. — Vorarbeiter bevorzugt. Keine wie immer gearteten Vorspenen, kein Risiko. — Nur solche, die in Fabriken oder grösseren Unternehmungen beschäftigt sind, wollen sich offerieren unter Chiffre: „Gesundes Unternehmen 1000“ an M. Dükes Nachfolger, Annoncen-Expedition in Wien I., Wollzeile 9.

Hirdetéseket

felvessz

a kiadóhivatal.

hirdetési iródnál által Budapest, Erzsébet-körút 61.

GARVENS-SZIVATTYUK
rendkívül olcsók,
csak elsőrendű minőség.
Kérjen határozottan:
Garvens-szivattyut
Garvens-művek, WIEN XX/2.
Egy lecső magyarul és németül. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

TYUKSZEMHÁLÓ
A legjobb és legelső sósorszesz az
ERŐ SÓSORSZESZ
Ára 2 K, 1 K és 30 fillér.
Postán szállítja utánvétel mellett a
KÖRÖSI vegyészeti és kósművelési laboratórium.
GYÖR, BAROSS-UT.

Csémegé-konzervek
BARTA-féle erdei gyümölcsbefőttök, lekvár, asztrók, gomba-, hús- és fűszér-konzervek, sárga borítottak, legújabb nemesítésű szőlő- és céktelek fűszeresek kiváló minőségűek.
BÉLHURUT
(hasmenés), gyomor- és legyomor-gyógyászati, kapható gyógyszerboltokban és a legújabb nemesítésű szőlő- és céktelek fűszeresek kiváló minőségűek.
Felkai Konzervgyár, Barta József
Felka (Sopronmegye). - Kérjen Árjegyzéket!

PAISCHÉ-KVILMOS
elismert legelőcsöb, legzölidobb
FÉRFI- és GYERMEK-ruha áruház
Budapest, IV., Központi Városház. (Károly-körút).
fényképezési és festészi műtermék
BUDAPEST, VII., RAKÓZI-ÚT 30.
készülnek csak elsőrendű művészi kivitelben fényképezgetések, aquarell- és olajfestmények. Másolások selyemre, bársonyra, fára, elefántcsontra stb. Bross, függelék, tű stb., apró övegfestményekkel. Porcellánba égetett fényképek sírkövekre stb. Miről küldjek ingyen és bérmentve árjegyzéket?

DIGESTÍV
ÉLETKÉP
Doboza 2 kor.
Postai száma 6100. „FEHER GALAMB” Gyógyszerárnyaló
BUDAPEST, HUNGÁRIA KÖRÚT 93
Kapható minden gyógyszerboltban és drogeriában.

Meglepő hatadás!
FICHTENIN
a legújabb, szabadalmilag védtet szer, mely mindenféle fegyvert a lakásban és úgy, mint mindenféle hernyót, veres és levéltetűt és egyéb kárt és rothadást kártékony állatokkal és azok petéit azonnal megöli.
Legmegbízhatóbb védelem szőlő és erdőszőlő ellen.
Használati utasítás azeriai való eljárás mellett birtokosok a feltétlen eredményt.
Vezetékpályák Magyarországon részben:
DIAMANT és VADAS
Budapest, VII., Damjanich-u. 36. - Telefon 21-51.

BOGDANY
szerencsése páratlan!
Vasároljunk osztály-sorsjegyet csakis
BOGDANY S.
fővárosi sorsjegyiroda r.-t.-nél
BUDAPEST, KÁROLY-KÖRÚT 20

Dr. KOVÁCS KÉZPASZTÁJA
8 nap alatt bírósági határozat.
Tegelye K 1-20
Dr. KOVÁCS gyógyszerárnyaló
Budapest, Gyár-utca 17.
„Tollított-áttétek” ingyen.

Ha fáj a feje használjon azonnal Beretvás - MIGRAIN - pasztillát,
mely 5 perc alatt minden fejfájást megszüntít.
1 doboz 1 kor. 20 fillér. - Minden gyógyszerárnyalóban és drogeriában kapható.
Fővárosi **BERETVÁS TAMÁS** gyógyszerárnyaló KISPEST, Rákóczi-utca 2.
Ingyen postai szállítást 8 doboz rendelésnél.

PÁRIS SZÁLLÓ
Szállás Simon Pál
Budapest, VI., Váci-körút 28. sz. 100 szoba 2-30 K-ig. Fejlettebb kámpingállású és villanyvilágítással együtt. Fővárosi közlekedéshez, utazásnak, világnak a legelőcsöb. Világos és meleg szállások az egész országban.
Első és legnagyobb részvétel.

Melyik vendéglőben étkezik Budapesten?
Schuller Kaszinó-éttermében
VI., ANDRÁSSY-ÚT 30. SZ.
Elsőrendű konyha! Naponta zene-esték!

Dr. KOVÁCS J.
hemoptattal rendelő-intézet
Műlt betegségeiben szenvedők számára
Budapest, Váci-körút 18. sz.

KATZER
szőrművelés és bőrtudományok
világos és meleg szállások az egész országban.
Első és legnagyobb részvétel.

Aki
magát és gyermekét
köhögéstől
rekedtségtől, katarustól, elnyalka sodás, gégekatarustól, gőc- és gégekatarustól meg akar szabadítani, vegyen az orvosilag kipróbált és ajánlott
KAISER-féle meli-karmellakat
a 3
5500 közi, hitelesített bizonyítvány felőle.
Csomagja 20 és 40 fillér, adag 80 fillér.
Kapható: Illin Dessé, gyógyszerárnyaló az angyalhoz és Városliget Gyógyszerárnyaló Szent-György-tér 5. sz. Zomborban Gebauer Emil gyógyszerárnyaló Bács. - Kleiner Dessé gyógyszerárnyaló Bácsszentlivan.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH
Budapest, Váci-körút 68.
Ettől a legújabb és legjobb minőségű gépek mellett ajánlatosnak:
Locomobil és gőzcséplőgépek,
szélmékeselőzők, járgány-cseplőgépek, löhő-cseplők, tartó-rostók, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák, sorvélőgépek, Planet Jr. kapálók, szecskavágók, répvágók, kukorica-morzsolók, darálóok, őrlőmalmok, egytemes szék-akák, 2- és 3-vasú ekák és minden egyéb gazdasági gépek.

MILKA SUCHÁRD
Csak alpesi tej kákaó és cukorból áll. Páratlan különlegesség.

Tüdőbetegek, gyomor, bél, veseba-
jósok, köszvényesek megmentője,
a legegészségesebb üdítő asztali ital!

MALNÁSI
Sicilia
ARTÉZI GYÓGVÍZ
KAPHATÓ MINDENÜTT

FŐ-**BRÁZAY KÁLMÁN** CSECELH
RAKÁR. BUDAPEST, VIII. JOZSEF KORUT 37/39
Orvosfanárok véleményei hasznalati
utasítás minden üveghez van mellékelve

„M-i-t-t” — „Papa megengedte! Hisz
valódi Jacobi féle Antinicotin-cigaretta-
hüvelyek fadobozban!”

Figyelem! Csakis a „JACOBI” jeltzéssel
valódi!
Minden fadoboz egy érdekes hüvely-
kártyát tartalmaz.

Szőlőoltvány eladás!

Akt egészséges, a le-
szép szőlő akai, buzás
ommi földön

Vityé Miklós

le külsőre is vezetett
oltványtelepéhez —

Ös-Csanádon (Töröktál-m.)

ahol sok any min ségű,
1. rendű fű, gyökeres
és sim szőlőjty nyok,
bor-é cseme efajok,
valamint amerikai sima
és gyök r-ú szőlő-
vesszők nemkülönb
ugyana on fajok II. ren-
dű osztályzatban a legelősebb árban kaphatók.
Szőlőgazsának külön é célra választott fajok.
Faj- és árjegy ék lívánatra ingyen és
bérmentve.

A számos elismerérel közli itten é ak egy :
Töröktál d. u. p.: Szecsisz get (Zalasim.) 1907.
szeptember 30-án. Az öntől rendelt 800 db
gyökeres fáoltványt igen szépen megerezt: egy
szál sem maradt belőlük: vessz jük oly hosszúra
nőt, hogy magasságuk egy-két méteres karót
meghaladtak és le kellett őket vágni; teljesen
fejleszték. — Szívesen á önáni fogom önt mind-
den ismerősöm- és barátomnak és kérem szíves
kedjk ömeire legújabb árjegyzékét megküldeni.
Kiváló tisztelettel **HAJDU IMRE.**

Még azokat is, akik éveken át mást
használtak, meghódította a valódi

ERŐ

SÓSBORSZESZ,

mert mindazt egyesíti magában, amit
egy igazán jó és hatásos háziészertől
várni lehet

Öre az egészségnek, fortótelent, erőst és
edzi az izmok, fájdalomcsillapító. Pá-
ratlan mint szávjíz, haj- és bőrápo ószer.
Szükséges minden háztartás-ban.
Kapható mindenütt 30 fill., 40 fill.,
1 és 2 ko onás üvegekben.

Postán 10 kis üveget 3 koronáért
küld utánvétellel vagy a pénz előzetes
beküldése után

KOSMOS laboratórium GYÖR.
Kapható mindenütt.

Hotelier

Rür mein altrenummitertes

„Hotel Zagreb” D. Miholjac

... mird als Hofsternwirt getüdt.
Das Hotel, urprünglich ein Einliegegasthaus, auf allen
Posten in der frequentirtesten Straße, neu erbaut, ist
mit schönem, im ersten Stode befindlichen Fremdenzim-
mern auf modernste neu eingerichtet.
Für tüchtige Bewerber von der Braunde, welche der tro-
atlichen, deutschen und ungarischen Sprache mächtig sind,
sind in igre Offerte, mit Angabe des Alters, Familienstandes
und bisherigen Thätigkeit an den Eigentümer des Hotels
Gabor Rohu D. Miholjac (Slavonien).

Hungária-fürdő.

Tájékoztató.

Fürdőárak:
Kádfürdő egyszeri használatért . . . 1 K 20 f
Gőzfürdő egyszeri használatért . . . 1 K — f
Diák- és gyermekj. egyszeri haszn. — K 40 f
10 kádfürdőjegy egyszerre váltva 10 K — f
12 gőzfürdőjegy egyszerre váltva 10 K — f

Gőzfürdő uraknak:
Kedden és szombaton egész napon át,
vasárnapon, hétfőn, szerdán, csütör-
: : főkön és pénteken déli 1 óráig. : :

Gőzfürdő hölgyeknek:
Hétfőn, szerdán és pénteken délután
2 órától 6 óráig.

A kádfürdőket hölgyek és urak minden-
nap, vasárnap d. u. kivételével használják.
A fürdősi idő kádaknál 1 óra.
A fürdő reggeli 5 órától esti 7 óráig nyitva.
Különféle újságok. — Fodrász és telefon a
fürdőben.

Teljes tisztelettel:
Sárközy Soóger Béla, bérlet.

Szőlő-
oltvá-
nyokat
szállít,
faj-
tisztá-
sáért

Jótállva legdusabb választékban a már
évek óta elsőnek és legmegbízhatóbb
nak ismeri:

Külföldömentí első szőlőoltvány telep
tulajdonos: **CASPARI FRIGYES,**
Medgyes 66. (Nagyküküllő megye).
Tessék képes árje yzékelt kérelmet!
Az árjegyzékben találhatók az ó szög minden
teszéb I é keozott elismerő levelek, eme fog a
minden szőlőoltvány megrendésének megtételé-
ről az ismerős személy szerkeztő nyel-
írás-beli g b zonyágot szerkeztő megának fenti
szőlőtelep feltétlen megbízhatóságáról.

Falcione-fürdő.

Tájékoztató.

Fürdőárak:
1 havi bérlet 4 kor.
12 gőz jegy 6 kor.
10 felső kád jegy 8 kor.
10 alsó kád jegy 6 kor.
4 tisztviselő jegy 2 kor.

Midőn ezen újonnan megállapított für-
dőárakat a n. é. közönség becses tudomá-
sára adom, vagyok bátor még megjegyezni,
hogy évi bérletek családok részére nagyon
jutányos árban kaphatók garancia mellett.

Továbbá tudatom még, hogy a fővá-
rosból egy hosszú gyakorlattal bíró szak-
embert alkalmaztam fürdőmesternek; ezért
abba a kellemes helyzetben vagyok, hogy
nagybecsű vendégeim igényeit minden-
ben kielégíthetem.

A fürdő reggel 5 től este 8 ig áll a
nagyközönség rendelkezésére.

Becses pártfogó-ukat kérve, vagyok
illő tisztelettel
Bridmann Lajos,
fürdőbérlet.

:: Köhögés, rekedtség és ::
hurut ellen nincs jobb a

Réthy-cukorkánál

Vásárlásánál azonban vi-
gyázzunk és határozottan
RETHY-félét kérjünk, mivel
sok haszontalan utánzata
van.

1 doboz 60 fillér.
Csak RETHY-félét fogadjunk el!

Rum és likörök

házilag készítve a legjobb minőségűek
és 100—200% megtakarítással jár, 50
fillér az ára egy üveg legfinomabb thea
rum kivonatnak vagy a 92 féle likör
kivonat bármelyikének. Prospectusok és
hasznalati utasítás ingyen és bérmentve
rendelkezésre áll az érdeklődőknek az
egyedüli főraktárban: Gyarmati Emil
gyógyszerárban Baja, Telefon 95

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Gapsiel comp., a Horgony-Pain-Expeller

pótlék

egy régióknak bizonyított háziaszer, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult közvényről, osztrák és meghülséknél, bedörzsölésként használna.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjegyvel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozban van csomagolva. Ara üvegekben K-80, K 1.40 és K 2.- és ügyszólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: **Török József gyógyszerésznél, Budapest** De Richter gyógyszerára az „Arany oroszlánhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu. Mindennapi szétküldés.

Egyedül van **THIERRY BALZSAMA** a földön csak mint védőjeggyel. Legkevesebb megküldés 12/2 vagy 6/1, avagy 1 szabadalmozott különleges-utazóeszladi üveg 5 korona. — Csomagolás ingyen.

Thierry Centifolium-Kencőse.
Legkevesebb megküldés 2 dohoz 3.60 korona. A legjobb házaszerék gyomorháj, gyomorégés, görés, köhögés, mellháj, minden belső gyuladatoknál, köszvény, tágszagotás, mindenféle seb, sorvadás, tályog, daganat mindennemű sérüléseknél, stb. ellen. Így tessék címezni:

Thierry A., Pregrada Rohics mellett.
Raktárak Bud pesten: **Török József gyógyszerész, Egger J. és Egger Leó dr. és Veres L. Lugas.** Raktár: Német gyógyszerára a szent Háromság-hoz Zombor. Telefon 71. szám.

Első magyar villamos erőre berendezett hangszer-gyár.

Stowasser J.

es. és kir. udvari szállító

A RAKÓCI TÁROGATÓ FELTALÁLÓJA

BUDAPEST, II., Lánchíd-utca 6. Gyár: Öntőház-utca 2.

Ajándékát gyártában készült, általában elismert kiváló hangszere, fuvó és vonós hangszereit, Specialista: vonós és fuvó hangszerek készítésében és javításában.

Hangfokozó gerendák, mely által bármely hanggedű vagy gondoska sokkal jobb, erősebb és lágyabb hangot nyel (b. z. s. s. s.). **Kezesség minden egyes hangszernél. Régi mesterhegedű vétele és eladása.**

Legnagyobb gyár és raktár. Rákóczi tárogató általában elismert legjobb, mely tökéletes szólóhangszeré általában konstruáltak, isekéval együtt 35 forintól feljebb.

Harmonikumok világírú legjobb gyártmányok. Harmonikák legjobb, erős, elpusztíthatatlan hangokkal 200, 3, 4, 5 forintosok: feljebb. Különleg, aszhangu hangverseny harmonikák, saját mántak. Zenekarok teljes felszerelése előnyös felételek mellett jutányos árban, elsmert jó minőség. A legtöbb katonai zenekar szállító.

Kezesség minden egyes hangszernél. Az összes hangszerek javítása különleges szakkeresettel összeggel, jutányos árban, kezesség minden egyes hangszernél.

Kivitel nagyban és kicsinyben.
Arjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Naponta egy főnyeremény Gaedickenél!

Immár szállóigévé vált ez a mondás, mert a most befejezett 6. osztály alkalmával nem volt húzási nap, hogy **GAEDICKE** bankháza ügyfeleit egy főnyereményről nem értesítette volna.

Az eddig elért fényes eredményeink utólérhetetlenek.

Kisértse meg szerencsáját

GAEDICKE BANKHÁZÁBAN

s Ön bizton számíthat eredményre!

A XXIII-ik sorsjáték I. osztályu húzásához, mely november hó 19-én és 21-én lesz,

ajánlunk	Egész	Fél	Negyed	Nyolcad	sorsjegyet
	12.—	6.—	3.—	1.50	koronáért.

Postai befizetési lapok ingyen és bérmentve.

Gaedicke Bankház BUDAPEST Kossuth Lajos-utca 11

Naponta egy főnyeremény Gaedickenél! Naponta egy főnyeremény Gaedickenél!

FEKTOR Somatose

egy tlen hashajtó limonádé.

Kellemes ízű, gyors és biztos hatású.

Szükséges minden háztartásban!

Kapható mindenütt. Üvegje 80 fill.
„KOLIMBUS” vegyészeti gyár részvénytársaság.
Budapest, VIII., József-utca 16-18.

(Hus-Tojásfehérje)

emeli a legrövidebb idő alatt

az

Erőállapotot.

Kapható gyógyszerárakban és drográkkban.

Most a legjobb idő az ültetésre
magas száru és bokor,
gyász- és futo

rózsáknak.

Ajánlok kétéves nyári nemesítések, legszebb fajok, remek koronák
ára dronként magas száru 1-2 kor.
" " " alacsony " 40-70 fill.
Rózsáim saját nevelésem, tehát az itteni talajhoz szokva, melyek jól tovább fejlődnek.

Vidéki megrendelések utánvét mellett.

Goeser Antal

mű- és kereskedelmi kertész
ZOMBOR, Rákóczi-ut 42.

Sérvben szenvedők!

A KELETI-féle es. és kir. szabadalmazott, pneumatikus gummipelottával ellátott **sérvkötők** a legnagyobb orvosi tekintélyek véleménye szerint a **legjobb**ak a maguk nemében! Alkalmasságuk folytán a legnagyobb és legrövidebb és legrészletesebb

gíbb sérveket biztosan visszatartják.

Árak:

Egyoldalu 13.— K. Kétoldalu 24.— K.
Lágykötők egyszerű, de tartós minőség.
Egyoldalu: 6.—, 8.— és 10.— korona.
Kétoldalu: 12.—, 16.— és 20.— korona.

Köldökösérvkötők, haskötők
lógóhas, gyomor vagy vesebaj ellen.

UJ! Görcsérharisnyák, varrat nélküli! UJ!

Havibaj-kötések, heresartók stb. valamint a betegápoláshoz és betegkenyelmehez szükséges összes készleteket a legjobb kivitelben, eredeti gyári árak mellett szállít!

Keleti J. orvos-sebészeti műszertársaság-gyáros.
Budapest, IV., Koronaherceg-utca 17.
Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Szép kebel

két hónap alatt elérhető

Pilules orientales

az egyedüli, mely a mell fejleszti, erősíti, ismét helyreállítja és a nőkebelnek felségséget kölcsönöz, anélkül, hogy az egészségnak árán. Garantált arsenikummentesség. Orvosi hírességek által elismerve. Feltétlen titoktartás.

Skatulya használati utasítással K. 6.45 bérmentve.

J. Ratié gyógyszerész, Párisban.
Raktár: Török J. gyógyszerész Bpest Király-u. 12.

Egy és kétéves

szőlő-
oltványokról,

különbféle sima és gyökerez vadgeszszőlő kimutatás megjelent.

Kívánatra bárkinél ingyen és bérmentve megküldi a

Vállalati szőlőtelep

Billéd, Torontál megye.

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel. A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmunkásabb gyomor- és altest-bántalmak, gyomorgörcs és gyomorhűt, rögzült székrekedés, májbántalom, vértelenség, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen, e jeles házi szernek evitédek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett. Ára egy lepecsételt eredeti doboznak 2 kor. Hamisítások törvényileg fehoznyitettek

MOLL-FÉLE SÓS-BORSZESZ

Csak akkor valódi,

ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti fel és „A Moll-féle” sós-borszesz egyetemes mint fájdalomellapító bedörzsölési szerköszvény, estűz és a meghülés egyéb következményeinél legimereteseb népszerű.

Egy ónozott eredeti üveg ára 2 kor.

Moll-féle gyermek szappan.

Legfinomabb, egészen új módszer szerint készített gyermek- és nőszappan, a bőr gyökeres gondozására és ápolására ugy gyermekek, mint felnőttek számára.

Egy darab ára 40 fillér. Öt darab 1 korona 80 fillér.

Minden darab gyermek-szappan Moll A.-féle védjeggyel van ellátva.

Főszékhely:

Moll A. gyógyszerész, es. és kir. udvari szállító által

Bécs. I. Tuchlauben 9.

Vidéki megrendelések naponta postautánvét mellett teljesítenek. o o o o o
A raktárakban tessék határozottan Moll A. aláírásával és védjeggyel ellátott készítményeket kérni. o o o o o o o o o o o

ÓH JAJ!

Megfejt ez az átkozott köhögés!

Kapható Zomborban: Mihajlovits István, Német Ignác városi gyógyszerára telefon szám 71., Tárcazy István és Illin Dezső gyógyszerárakban.

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásúak

Egger mellpasztillái

az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek

Doboz 1 és 2 korona. Próbadoz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„Nádor” gyógyszerár

Budapest, VI., Váci-kürt 17.

ÉLJEN!

Egger-mellpasztillája csakhamar meggyógyított!

Legrégibb és legelölkelőbb tea-faj.

Kapható minden finomabb bevágó üzletben.